

شناسایی فاکتورهای موثر بر اجرای مستمر فرایند مهندسی ارزش (مطالعه موردی در شرکت‌های تولیدی و خدماتی اصفهان)

صالح محمدی بلبان اباد

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت پروژه و ساخت، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی

Email: S.Mohammady@mail.sbu.ac.ir

یاسر گلدوست جویباری

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت پروژه و ساخت، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی

Email: Yaser.Goldust@gmail.com

چکیده:

مهندسی ارزش روش قدرتمندی برای حل مسائل، کاهش هزینه‌ها و به طور هم زمان بهبود عملکرد و کیفیت است، که با شناسایی و ارتقای شاخص‌های ارزش و به کارگیری خلاقیت، رضایت مشتری را افزایش می‌دهد. در دهه‌های اخیر کشورهای صنعتی و در حال توسعه و حتی کشورهای همسایه ایران ضرورت استفاده از مهندسی ارزش به منظور صرفه‌جویی در هزینه‌ها را درک کرده و با جدیت به دنبال کاهش هزینه‌های غیر ضروری هستند. اما هر چند تا کنون چندین سال از آشنایی و اجرای مهندسی ارزش در سازمان‌های صنعتی کشور می‌گذرد تاکنون نتایج با آنچه مورد انتظار بوده است، فاصله چشمگیری دارد. مطالعه منابع خارجی و تجربیات مشابه در کشورهای صنعتی گواه این مدعا است که عوامل کلیدی متعددی در اجرای مستمر فرایند مهندسی ارزش نقش دارند که بدون وجود این عوامل، موفقیتی را نمی‌توان برای این فرایند متصور بود. بررسی‌ها و مصاحبه با اهل فن بیانگر این حقیقت است که در سابقه کوتاه مهندسی ارزش در ایران، در اکثر موارد ردپای عدم آگاهی و در پاره‌ای موارد نادیده گرفتن عوامل کلیدی موفقیت به چشم می‌خورد. بدین معنا که با وجود آنکه بسیاری از مراکز صنعتی بزرگ کشور ضرورت به کارگیری مهندسی ارزش را به عنوانی فرایندی کلیدی در سازمان دریافته‌اند و اقدام به پیاده سازی آن در سازمان متبوعشان کرده‌اند، اما به دلیل عدم آشنایی کافی مدیران اجرایی با عوامل اصلی موثر بر اجرای این فرایند، نتایج دلخواه حاصل نشده است. هدف از شکل‌گیری این پژوهش شناسایی عوامل موثر بر اجرای مستمر فرایند مهندسی ارزش در ایران است. بدین منظور از مدل ماورر و پوکتاس جهت شناسایی این عوامل بهره گرفته شد. این دو مدل ۳۴ عامل را به عنوان عوامل موثر معرفی کردند. جامعه آماری این پژوهش سازمان‌های تولیدی و خدماتی استان اصفهان و نمونه آماری افراد شاغل در بخش خدمات مهندسی ارزش این سازمان‌ها بودند. بر اساس داده‌های گردآوری شده از پرسشنامه‌ها و با استفاده از روش‌های آماری آزمون دو جمله‌ای و تحلیل عاملی در نهایت ۸ عامل اصلی از بین ۳۴ عامل برآمده از ادبیات تحقیق به عنوان عوامل اصلی موثر بر اجرای مستمر فرایند مهندسی ارزش در شرایط کنونی سازمان‌های تولیدی و خدماتی استان اصفهان شناسایی شدند.

کلمات کلیدی: مهندسی ارزش، تحلیل عاملی، عوامل موفقیت

مقدمه

هر تحقیق به منظور شناخت پیرامون مسئله‌ای طرح‌ریزی شده و بسته به نوع هدف، در پی کسب دانش پیرامون آن مسأله است تا بتواند روشی برای حل آن مشکل یا راهکاری برای بهتر شدن روشهای انجام یک کار ارائه کند. با توجه به خلاء موجود در کشور در زمینه شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در مهندسی ارزش در این پژوهش به دنبال آن هستیم تا با شناسایی عوامل موثر بر اجرای مستمر فرایند مهندسی ارزش در گام نخست و سپس اولویت‌بندی و تعیین وزن هر یک از این عوامل اصلی در مسیر توسعه به کارگیری این ابزار توانمند مدیریتی گامی برداشته باشیم. در همین راستا تحقیقات گسترده‌ای در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه صورت گرفته است. در گامهای ابتدایی و ورود هر روش و فرایند جدید به هر کشوری نیاز است تا انطباقی بین مفاهیم آن فرایند و شرایط و مقتضیات موجود در